

Seminář společenských věd

Seminář společenských věd	oktáva	
ŠVP výstupy		Učivo
Tematický celek - Filosofie		
Porovná východiska filosofie, mýtu, náboženství, rozliší hlavní filosofické směry		mýtus šamanismus náboženství filosofie
Tematický celek - Nábožensko-filosofické systémy východu		
Objasní vznik, vývoj hinduismu, buddhismu, konfucianismu, taoismu		átman brahma karma 4 vznešené pravdy drahma hinduismus džinismus Buddha buddhismus védy upanišády nirvána Konfucius taoismus Lao-c
Tematický celek - Řecká filosofie		
Charakterizuje význam řecké přírodní filosofie a její vývoj, uvede hlavní filozofické myšlenky a představitele atomistů, sofistů, filosofů vrcholného období, helénistů		arché apeiron atom milétská škola Anaximandros Anaximenes Pythagoras Eleaté přírodní filosofie Hérakleitos Demokritos sofistika Sokrates Platón Aristoteles

Seminář společenských věd	oktáva	
		epikureismus skepticismus stoicismus
Tematický celek - Filosofie středověku		
Charakterizuje období patristiky a scholastiky a jejich zasazení do širšího kulturního a historického kontextu doby, charakterizuje vybrané osobnosti středověkého myšlení		judaismus křesťanství patristika apologeti sv. Augustýn scholastika nominalisté realisté T. Akvinský W. Ockham
Tematický celek - Novověká filosofie		
Objasní duchovní, ekonomické a politické předpoklady renesančního „návratu k antice“ , rozliší východiska i způsoby poznání, jimiž se vyznačovaly filosofické směry: racionalismus, iracionalismus, voluntarismus, empirismus, sensualismus, skepticizmus, německá klasická filosofie		renesance, humanismus, reformace, osvícenectví N. Machiavelli T. Hobbes F. Bacon R. Descartes B. Spinoza W. Leibnitz J. Locke dualismus materialismus idealismus skepse racionalismus empirismus sensualismus iracionalismus skepticizmus společenská smlouva apriori aposteriori kategorický imperativ I. Kant G. Hegel A. Schopenhauer F. Nietzsche
Tematický celek - Současná filozofie		

Seminář společenských věd	oktáva	
Charakterizuje a rozliší znaky filosofických směrů 20. století (fenomenologie, existencialismus, pragmatismus, pozitivismus, strukturalismus, kritický racionalismus), charakterizuje postmoderní filosofii, charakterizuje hlavní představitele české filosofie		pragmatismus fenomenologie existencialismus utilitarismus E. Husserl K. Jaspers M. Heidegger J. P. Sartre J. Patočka
Tematický celek - Etika		
Vymezí pojem etika a její předmět, objasní a odliší obsah pojmů etika, mravy, mravnost, morálka, etiketa Objasní dějinnou proměnlivost základních etických pojmů a typů etik Objasní na příkladu mravní konflikt a mravní rozhodování		etika mrav mravnost morálka hédonismus pragmatismus utilitarismus naturalismus dobro zlo vina svoboda svědomí spravedlnost
Tematický celek - Mezinárodní vztahy; evropská integrace, mezinárodní organizace, globální problémy		
Objasní význam a prostředky diplomacie Uvede významné mezinárodní organizace a jejich cíle (OSN, NATO) Vysvětlí význam a cíle EU Vysvětlí význam zapojení ČR a EU do mezinárodních organizací Uvádí konkrétní příklady hlavních globálních problémů současného světa		diplomacie mezinárodní organizace mezinárodní smlouvy mezinárodní spolupráce EU NATO OSN globální a lokální problémy trvale udržitelný rozvoj
Tematický celek - Politologie		
Charakterizuje politologii jako vědní disciplínu, objasní její praktický význam Vysvětlí pojem politika a uvede jeho různá pojetí		politologie politika politická moc
Tematický celek - Stát; státoprávní teorie		
Popíše vznik a vývoj státu Vymezí účel a funkci státu		stát právní stát

Seminář společenských věd	oktáva	
<p>Uvede způsob, jak získat české státní občanství a jak ho lze pozbyt Vysvětlí základní charakteristiky právního státu Popíše základní symboly české státnosti a objasní jejich význam</p>		<p>státní symboly ČR státní občanství</p>
<p>Tematický celek - Demokracie</p>		
<p>Rozliší základní formy demokracie Pojmenuje rizika ohrožení demokracie Zdůvodní dělbu státní moci v demokratických státech Vysvětlí funkci ústavy a ústavních principů</p>		<p>demokracie přímá a nepřímá Ústava ČR</p>
<p>Tematický celek - Principy dělby státní moci, orgány státní moci a jejich struktura</p>		
<p>Charakterizuje hlavní subjekty státní moci ČR a popíše jejich činnost Objasní proces tvorby a schvalování zákonů v ČR</p>		<p>dělení státní moci systém brzd a rovnovah legislativní proces</p>
<p>Tematický celek - Politika a politické subjekty</p>		
<p>Vymezí pojmy politika, odliší pojem politický režim a politický systém</p>		<p>politika politický systém politický režim</p>
<p>Tematický celek - Formy participace občanů v politickém životě; státní správa a samospráva</p>		
<p>Uvede možné formy politické participace v demokratické společnosti Vysvětlí význam politických stran a politické plurality Charakterizuje základní politické ideologie (konzervatismus, liberalismus, socialismus, komunismus, fašismus, anarchismus, nacionalismus, rasismus) Popíše základní články státní správy a samosprávy v ČR</p>		<p>politická strana volby ideologie státní správa samospráva</p>
<p>Tematický celek - Právo; Právní řád a právní ochrana Právní vztahy</p>		
<p>Popíše a vysvětlí, jak je uspořádán právní řád ČR Popíše soustavu soudů v České republice a vymezí, čím se zabývají Uvede náplň činnosti policie, státního zastupitelství a soudů, advokátů a notářů</p>		<p>právo právní řád pramen práva právní normy právní vztahy soud policie státní zástupce soudce fyzická osoba právnícká osoba</p>
<p>Tematický celek - Občanské právo Rodinné právo Pracovní právo Trestní právo</p>		
<p>Vymezí pojem veřejné a soukromé právo, právo hmotné a procesní Uvede formální prameny určených práv Charakterizuje určené právo</p>		<p>právní způsobilost veřejné právo soukromé právo hmotné právo</p>

Seminář společenských věd	oktáva	
		procesní právo smlouva manželství náhradní rodinná výchova pracovní poměr trestný čin přestupek vina presumpce neviny
Tematický celek - Ekonomie; Tržní mechanismus Podnikání Peníze Národní hospodářství a úloha státu v tržní ekonomice		
Charakterizuje jednotlivé ekonomické školy Vysvětlí úlohu trhu v ekonomice Objasní a srovná formy konkurence Charakterizuje a rozliší jednotlivé formy peněz a objasní jejich funkci Charakterizuje druhy cenných papírů a možnost jejich použití Objasní funkci centrální banky a komerčních bank Vysvětlí funkci makroekonomických ukazatelů a Vysvětlí fungování státního rozpočtu		ekonomie ekonomika základní ekonomická otázka merkantilismus liberální ekonomie keynesiánská ekonomie monetární teorie trh potřeba cena zisk konkurence monopol oligopol kartel peníze cenný papír banka úvěr úrok centrální banka HDP nezaměstnanost státní rozpočet přímé daně nepřímé daně spotřební daň DPH
Tematický celek - Sociologie; Člověk ve společnosti Sociální útvary a sociální vztahy Kultura a civilizace		
Vysvětlí proces socializace a popíše jeho průběh Vysvětlí pojem sociální struktura společnosti		socializace sociální struktura

Seminář společenských věd	oktáva	
<p>Vymezí různé sociální útvary a vysvětlí jejich funkci Vysvětlí pojem sociální role a sociální status Identifikuje rozdíl mezi vztahy formálními a neformálními Zhodnotí různé přístupy k řešení konfliktů a jejich důsledky Vysvětlí podstatu a význam sociální kontroly Vymezí základní pojmy z oblasti kultury Objasní úlohu masmédií v demokratickém státě</p>		<p>sociální skupina agregát dav sociální role rodina konflikt formální a neformální vztahy sociální kontrola sociální mobilita sociální status kultura etnocentrismus judaismus křesťanství islám masová kultura masmédia</p>
Tematický celek - Psychologie; Člověk jako osobnost Učení a komunikace Duševní vývoj osobnosti, poruchy vývoje osobnosti Psychické jevy		
<p>Identifikuje předmět psychologie, psychologické disciplíny a směry Rozlišuje prvky struktury osobnosti (charakter, vlastnosti, rysy, temperament) Porovnává základní charakteristiky jednotlivých etap lidského života Rozlišuje druhy učení, efektivnost učení Identifikuje zásady efektivní komunikace Identifikuje druhy manipulace, vysvětlí pojem asertivní chování Objasní předpoklady zdravého duševního vývoje Identifikuje základní náročné životní situace člověka (stres, frustrace, deprivace), jejich příčiny a možnosti předcházení těmto situacím Identifikuje psychické procesy, stavy, vlastnosti</p>		<p>psychika osobnost psychické procesy psychické stavy psychické vlastnosti temperament charakter myšlení paměť verbální a neverbální komunikace sociální percepce psychohygienu stres frustrace deprivace duševní porucha konflikt interpersonální a intrapersonální asertivita manipulace</p>